

EEN BIJDRAGE TOT DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE VAN DEN DOORBRAAK VAN DEN DERDEN ONDERMOLAAR

DOOR

TH. E. DE JONGE COHEN.

De derde molaar is een orgaan, welks reductie gekenmerkt wordt door stoornissen in aanleg, ontwikkeling en doorbraak.

Zoo kennen wij naast tal van afwijkingen in vorm en grootte — de derde molaar toch heeft in morphologischen zin een zeer groote variatie breedte — de eruptio difficilis, een ziektebeeld, welks klinische verschijnselen niet slechts bekend zijn uit tal van casuïstische mededeelingen, maar o.a. in monographieën als die van *Julius Witzel*¹⁾ en *W. Meijer*²⁾ tot een systematisch geheel gerangschikt zijn.

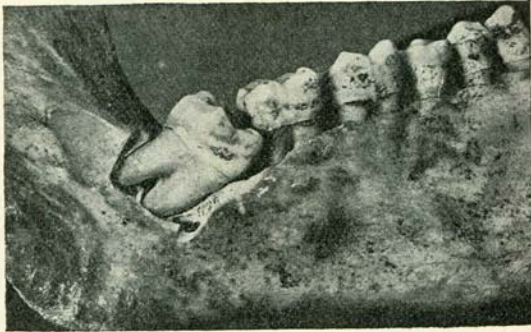
Uitvoerige recapitulatie kan dus gevoegelijk achterwege blijven; slechts zij eraan herinnerd, dat een vrij veelvuldige ontwikkelingsstoornis deze is, dat de derde molaar in de kaak, resp. onder de mucosabekleding geretineerd blijft. Daarbij kan hij zijn normale positie achter den tweeden molaar reeds hebben ingenomen, zonder nochtans het niveau der overige

¹⁾ *Ueber die pathologischen Erscheinungen beim Durchbruch der unteren Weisheitszähne*, nach hinterlassenen Niederschriften von *Adolf Witzel* und unter Benutzung seiner Sammlung bearbeitet und ergänzt von *Julius Witzel*; Deutsche Zahnheilkunde in Vorträgen, Heft I Leipzig 1907.

²⁾ *Ueber die Dentitio difficilis des unteren Weisheitszahnes*; Deutsche Monatschrift für Zahnheilkunde Heft 23, 1923.

gebitselementen te hebben bereikt; terwijl hij in een vroeger stadium der ontwikkeling verticaal, of soms reeds ten deele opwaarts gericht, met zijnen kroon tegen den achterwand van den tweeden molaar aan kan komen te rusten, aldus zijn verdere doorbraak automatisch beëindigend en tevens in zekeren zin een rusttoestand scheppend.

In aansluiting nu op deze laatste vorm en tevens als voorbeeld van een klinisch buitengewoon zeldzame stoornis in den doorbraak, geven wij in bijg. fig. een preparaat weer uit het museum van Prof. Bolk, welks derde molaar de distale vlakke van den tweeden molaar tot resorptie gebracht heeft en met zijn kroon in de aldus gevormde holte ingedrongen is. Waar-

bij wij tevens kunnen vaststellen, dat de resorptie niet zoover is voortgeschreden, als noodig was, om den derden molaar de gelegenheid te schenken tot verderen doorbraak: de omgrenzing van de caviteit in den tweeden molaar komt dan ook vrijwel overeen met de peripherie van het overeenkomstig kroongebied van den derden molaar.

Van bijzondere beteekenis echter is, dat daarbij de pulpa van den tweeden molaar aan de vrije oppervlakte gekomen is — voor den clinicus daarom van belang, wijl hem aldus de verklaring geschonken wordt, hoe de doorbraak van den derden molaar tot ontstekingsverschijnselen — periodontitis en in het bijzonder pulpitis — van zijnen mesialen synergeet aanleiding geven kan.

Het was echter onze bedoeling niet, nader in te gaan op de klinische verschijnselen, waarmede de doorbraak van den derden molaar gepaard kan gaan. Hoofdzaak was, de aandacht gevestigd te hebben op een geval, welks anatomische verhoudingen in vivo wel zelden zoo buitengemeen duidelijk zullen kunnen worden bestudeerd, als in het door ons beschreven preparaat.